

1978

*staatkundig
gereformeerde
partij*

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

statuten

**algemeen
reglement**

sgp

STATUTEN

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Artikel 1

Naam

De partij is genaamd: „De Staatkundig Gereformeerde Partij”.

Zij wordt in deze statuten nader aangeduid als: „de Partij”.

Zij is opgericht te Middelburg op 24 april 1918 en als rechtspersoonlijkheid bezittende vereniging erkend bij Koninklijk Besluit van 5 juli 1971, nr. 42.

Te rekenen vanaf 1 januari 1971 is haar duur nader vastgesteld voor de tijd van negen en twintig jaren, derhalve eindigende op 31 december 1999.

De vereniging is gevestigd te 's-Gravenhage.

Artikel 2

Grondslag

De partij stelt zich op de grondslag van Gods Woord, zoals daarvan belijdenis gedaan wordt in de artikelen 2 tot en met 7 der Nederlandse Geloofsbelijdenis.

Zij onderschrijft geheel en onvoorwaardelijk de drie formulieren van enigheid, zoals deze zijn vastgesteld in de nationale synode, gehouden te Dordrecht in de jaren 1618 en 1619.

Zij belijdt mitsdien het absoluut gezag van Gods Woord (naar de zuivere Statenvertaling) over alle terreinen des levens en derhalve mede over het terrein van het staatkundige en maatschappelijke leven zoals nader uitgewerkt in het Program van beginselen.

Artikel 3

Doelstelling en middelen

- a. De partij stelt zich ten doel de beginselen van Gods Woord op staatkundig terrein tot meerdere erkenning te brengen in den lande overeenkomstig de in artikel 2 vermelde grondslag.
Derhalve is haar streven erop gericht dat Gods Woord als norm aanvaard wordt voor het politieke en maatschappelijke leven.
- b. Zij tracht dit doel met name te bereiken door met een op voormelde grondslag gebaseerd verkiezingsprogramma deel te nemen aan de verkiezingen voor de Staten-Generaal, Staten en Raden.

- c. Haar streven is niet zozeer gericht op een meerderheid van kiezers, als wel op de handhaving en doorwerking van de beginselen door haar beleden.

Artikel 4

Organisatie

De partij is onderverdeeld in plaatselijke kiesverenigingen, die in hun reglement de in artikel 2 genoemde grondslag hebben aanvaard.

De kiesverenigingen zijn tevens gebonden aan de door de algemene of huishoudelijke vergadering vastgestelde programma's, die, uitgaande van de grondslag, een opsomming bevatten van hetgeen de partij in politiek en maatschappelijk opzicht voor het landelijk, gewestelijk en gemeentelijk bestuur nuttig en nodig acht.

Artikel 5

Lidmaatschap

- a. Leden der partij zijn zij, die zich bij de kiesvereniging in hun gemeente hebben aangesloten. Bestaat in hun burgerlijke gemeente geen kiesvereniging, dan kunnen zij zich aansluiten bij een nabije kiesvereniging. Zij kunnen in die kiesvereniging echter niet medestemmen in de kandidaatstelling voor de gemeenteraadsverkiezing.
- b. Indien zich zeer bijzondere redenen voordoen, die het lidmaatschap van een plaatselijke kiesvereniging belemmeren, kan het lidmaatschap worden verkregen door aansluiting bij een andere kiesvereniging. Dit kan echter alleen plaats hebben, wanneer het hoofdbestuur der partij de eerstgenoemde kiesvereniging heeft gehoord en toestemming heeft verleend.

Artikel 6

Plaatselijke en gemeentelijke kiesverenigingen, statenkring- en provinciale verenigingen

Indien in een gemeente slechts één plaatselijke kiesvereniging bestaat, is deze tevens gemeentelijke kiesvereniging. Indien de omstandigheden zulks wenselijk maken, kunnen onder voorbehoud van goedkeuring van het hoofdbestuur, in een gemeente meerdere plaatselijke kiesverenigingen gevormd worden, waarvan de grenzen in onderling overleg tussen de betrokken kiesverenigingen worden vastgesteld.

Is er meer dan één plaatselijke kiesvereniging in een gemeente dan vormen zij samen één gemeentelijke of centrale kiesvereniging.

De plaatselijke kiesverenigingen, gelegen binnen een statenkring, vormen tezamen een statenkringvereniging.

De plaatselijke kiesverenigingen, gelegen binnen een provincie, vormen een provinciale vereniging.

Artikel 7

Algemene en huishoudelijke vergadering

- a. Elk jaar, als regel in de maand februari, vergadert de partij in algemene vergadering, die alleen voor leden van de partij toegankelijk is.
- b. Alleen de stemgerechtigde afgevaardigden van elke plaatselijke kiesvereniging, die aan haar financiële verplichtingen heeft voldaan, hebben het recht aan de besprekingen en stemmingen op de algemene vergadering deel te nemen.
- c. Indien het hoofdbestuur der partij dit nodig oordeelt of wanneer tenminste dertig kiesverenigingen, als bedoeld in lid b van dit artikel, dit schriftelijk bij het hoofdbestuur aanvragen, vergadert de partij in huishoudelijke vergadering, binnen drie maanden nadat het totaal der benodigde verzoeken bij de partijsecretaris is binnengekomen.
- d. Tot de huishoudelijke vergadering hebben, behalve het hoofdbestuur alleen de stemgerechtigde afgevaardigden van elke kiesvereniging, als bedoeld in lid b van dit artikel, toegang.

Artikel 8

Wijze van afvaardiging

De afvaardiging van de stemgerechtigde leden van elke plaatselijke kiesvereniging naar de statenkring, de provinciale, de algemene en de huishoudelijke vergadering geschiedt steeds overeenkomstig de bepalingen daartoe bij algemeen reglement te stellen.

Artikel 9

Interne organisatie van de verenigingen

Alle verenigingen — zowel plaatselijke als gemeentelijke kiesverenigingen, statenkringverenigingen en provinciale verenigingen — kiezen hun eigen bestuur en regelen hun werkzaamheden bij huishoudelijk reglement, dat geen bepalingen mag bevatten, strijdig met deze statuten of het algemeen reglement der partij.

De plaatselijke kiesvereniging heft contributie van haar leden volgens haar eigen huishoudelijk reglement, draagt tot de kosten van de onderscheidene meerdere verenigingen bij naar getalsterkte tot een hoofdelijk bedrag door elk dezer verenigingen zelf te bepalen bij huishoudelijk reglement. Per lid en per jaar wordt door de plaatselijke kiesvereniging aan de penningmeester van het hoofdbestuur een bedrag, door de algemene of huishoudelijke vergadering vastgesteld, afgedragen.

Artikel 10

Hoofdbestuur

- a. Het hoofdbestuur der partij bestaat uit ten hoogste vijftien leden, die gekozen worden door de stemgerechtigde afgevaardigden ter algemene of huishoudelijke vergadering.
Ter vervulling van elke vacature stelt het hoofdbestuur twee kandidaten, die tenminste twee jaar lid zijn van de partij, aan de vergadering voor. De vergadering is aan deze aanbeveling niet gebonden.
- b. De zittingsduur der leden is vijf jaar.
- c. Aftreding vindt plaats volgens een door het hoofdbestuur zelf op te maken rooster. De aftredenden zijn terstond herkiesbaar.
- d. De functies worden door het hoofdbestuur zelf onderling verdeeld.
- e. Uit de geldmiddelen van de partij worden de kosten vergoed, door de leden van het hoofdbestuur gemaakt voor vergaderingen of andere werkzaamheden, door hen in het belang van de partij verricht.
- f. Het hoofdbestuur wijst uit zijn midden een dagelijks bestuur aan van tenminste drie en ten hoogste vijf personen tot afwikkeling van de lopende zaken, zulks als omschreven in het algemeen reglement.
- g. Het lidmaatschap van het hoofdbestuur eindigt tussentijds door overlijden, opzegging, of royement overeenkomstig het bepaalde in art. 12 dezer statuten waarbij voorafgaande goedkeuring van het hoofdbestuur noodzakelijk is; voorts eindigt het lidmaatschap door een besluit van het hoofdbestuur om een hoofdbestuurlid niet meer kandidaat te stellen of tussentijds uit zijn functie te ontheffen volgens regels daartoe te stellen bij algemeen reglement.

Artikel 11

Stemmingen

- a. Alle besluiten van de verenigingen bedoeld in art. 6 en de vergaderingen genoemd in art. 7 van deze statuten en van het hoofdbestuur worden genomen met volstrekte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen.
- b. Over personen wordt schriftelijk, over zaken zo mogelijk mondeling gestemd bij zitten en opstaan.
- c. Tot het nemen van rechtsgeldige beslissingen zijn de statenkring, de provinciale, en de algemene of huishoudelijke vergaderingen slechts bevoegd, wanneer tenminste de helft van het aantal kiesverenigingen door stemgerechtigde afgevaardigden is vertegenwoordigd.
- d. Voor rechtsgeldige beslissingen van het hoofdbestuur is vereist, dat een quorum aanwezig is van acht leden, terwijl de te behandelen punten op een vooraf toegezonden agenda zijn vermeld.
Bij het ontbreken van het quorum wordt tenminste een week later een tweede vergadering belegd met eenzelfde agenda, waarvoor het quorum niet is vereist.

Artikel 12

Royement

Royering van leden of verenigingen kan uitsluitend plaats hebben met strikte inachtneming van de bij algemeen reglement te stellen bepalingen.

Artikel 13

Raad van Advies

- a. De partij heeft een Raad van Advies — de zogeheten vertrouwensvergadering — ingesteld, die ten doel heeft het hoofdbestuur zo goed mogelijk voeling te laten houden over belangrijke zaken met de zo mogelijk uit alle geledingen van de partij gekozen vertegenwoordigers — de zogeheten vertrouwensmannen — , evenredig verdeeld over het gehele land.
- b. Het hoofdbestuur roept deze Raad van Advies in ieder geval eenmaal 's jaars bijeen en voorts zo vaak dit door het hoofdbestuur wenselijk geoordeeld wordt.

Artikel 14

Vragen en voorstellen voor de algemene of huishoudelijke vergadering

Op de in het algemeen reglement omschreven wijze en vóór de daar genoemde datum kunnen de in artikel 7, lid b, bedoelde plaatselijke kiesverenigingen vragen en voorstellen ter behandeling op de eerstkomende algemene of huishoudelijke vergadering indienen bij het hoofdbestuur.

Artikel 15

Vertegenwoordigers in en buiten rechte

- a. De voorzitter en de secretaris vertegenwoordigen gezamenlijk de partij in en buiten rechte.
- b. Bij ontstentenis van de voorzitter en/of de secretaris wordt hij vervangen door een ander lid van het hoofdbestuur.

Artikel 16

Ontbinding

- a. De partij kan worden ontbonden, indien daartoe besloten wordt op een algemene of expresselijk daartoe belegde huishoudelijke vergadering, mits op de betreffende vergadering tenminste tweederde van het aantal plaatselijke kiesverenigingen door stemgerechtigde afgevaardigden, zoals bedoeld in artikel 7b en 8 dezer statuten is vertegenwoordigd en tenminste tweederde van het aantal geldig uitgebrachte stemmen zich daarvoor heeft verklaard.
- b. Voor het geval op de vergadering — waarvan de agenda de ontbinding van de partij als punt van behandeling moet vermelden — niet tenminste tweederde van het aantal plaatselijke kiesverenigingen is vertegenwoordigd, wordt na tenminste veertien dagen en uiterlijk binnen een maand nadien een nieuwe vergadering uitgeschreven, op welke vergadering dan over de ontbinding wordt beslist met tenminste tweederde der geldig uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal kiesverenigingen ter vergadering vertegenwoordigd.
- c. Bij ontbinding bepaalt de betreffende vergadering de wijze van liquidatie en wijst het hoofdbestuur de bestemming aan voor het saldo dat na liquidatie beschikbaar zal blijken te zijn ten voordele van een of meer instellingen of verenigingen, wier grondslag wordt gevormd door Gods Woord (volgens de Staten-Vertaling) en de onverkorte drie formulieren van enigheid, zoals vastgesteld op de Synode van Dordrecht in de jaren 1618 en 1619.

Artikel 17

Wijziging der statuten

- a. De artikelen 2, 3 en 17a zijn onveranderbaar.
- b. Wijzigingen in deze statuten kunnen door de algemene of huishoudelijke vergadering worden aangebracht bij een meerderheid van tweederde van het aantal stemmen met inachtneming van het bepaalde in artikel 11c.
- c. Een voorstel tot wijziging dient op de agenda te zijn vermeld.

Artikel 18

Algemeen reglement en bijzondere reglementen

- a. Een algemeen reglement regelt nader de afvaardiging van stemgerechtigde leden van elke plaatselijke kiesvereniging zoals bedoeld in artikel 7, lid b, dezer statuten, de werkzaamheden van het hoofdbestuur en van het dagelijks bestuur der partij, samenstelling en bevoegdheden van de Raad van Advies, het indienen van vragen en voorstellen en hetgeen voorts daarin te regelen valt.
- b. Omtrent onderwerpen, die niet in deze statuten of het algemeen reglement zijn geregeld, is het hoofdbestuur der partij bevoegd bij bijzonder reglement nadere bepalingen vast te stellen, hetgeen in elk geval geschiedt voor het partijorgaan.
- c. Het algemeen reglement en eventuele bijzondere reglementen mogen geen bepalingen bevatten in strijd met deze statuten.

Artikel 19

Slotbepaling

In gevallen, waarin door deze statuten, het algemeen reglement of andere reglementen der partij niet wordt voorzien, kan het hoofdbestuur een beslissing nemen, en voor zover van gewichtige aard, nadat de in artikel 13 genoemde Raad van Advies is gehoord.

Aldus laatstelijk vastgesteld door de Huishoudelijke Vergadering van de Staatkundig Gereformeerde Partij, gehouden te Utrecht op 13 oktober 1973 en Koninklijk goedgekeurd op 29 oktober 1974 nr. 35.

Ds. H. G. ABMA, voorzitter
C. G. BOENDER, secretaris

ALGEMEEN REGLEMENT

Artikel 1

Naam

Wanneer in dit reglement sprake is van de partij, wordt daarmee bedoeld de Staatkundig Gereformeerde Partij als omschreven in artikel 1 der statuten.

Artikel 2

Werkzaamheden van de hoofdbestuurleden

- a. De eerste voorzitter presideert de vergaderingen van het hoofdbestuur, van de algemene en huishoudelijke vergadering en van de Raad van Advies.
- b. De tweede voorzitter vervangt de eerste voorzitter bij diens ontstentenis.
- c. De eerste secretaris redigeert de notulen van de vergaderingen genoemd onder a. van dit artikel; legt een register aan van de plaatselijke kiesverenigingen overeenkomstig de gegevens vermeld in art. 11 van dit reglement; voert de correspondentie; houdt copie van alle uitgaande stukken; ordent deze zowel als de ingekomen stukken en brengt jaarlijks aan de kiesverenigingen verslag uit van de toestand van de partij. Hij verzorgt het partij-archief, waarin van elke uitgave van het partijblad en alle andere publicaties tenminste twee exemplaren worden bewaard.
- d. De tweede secretaris vervangt de eerste secretaris bij diens ontstentenis en staat de eerste secretaris in zijn werkzaamheden bij volgens een werkverdeling, die de goedkeuring van het hoofdbestuur behoeft.
- e. De eerste penningmeester ontvangt de contributies van de plaatselijke kiesverenigingen en verder aan de partij toekomende gelden, hij voldoet gemaakte kosten en doet jaarlijks aan de kiesverenigingen rekening en verantwoording van zijn beheer.
- f. De tweede penningmeester vervangt de eerste penningmeester bij diens ontstentenis en is mede met de behartiging van de financiën belast, één en ander volgens een werkverdeling, die de goedkeuring van het hoofdbestuur behoeft.
- g. De algemeen adjunct neemt bij ontstentenis van één der bestuursleden, genoemd in lid b, d en f van dit artikel, diens functie waar.
- h. De bestuursleden kunnen door het hoofdbestuur met een bepaalde, notulair omschreven taak, worden belast.

Artikel 3

Dagelijks bestuur van de partij

- a. Het dagelijks bestuur als bedoeld in artikel 10, lid f, der statuten, is belast met de voorbereidingen van de vergaderingen genoemd in art. 2, lid a, van dit algemeen reglement en met de uitvoering van besluiten.
- b. In het algemeen is het dagelijks bestuur gerechtigd tot het afwikkelen van lopende zaken, die door het hoofdbestuur als zodanig aan hem zijn gedelegeerd, welke delegatie blijkt uit de goedgekeurde notulen.
- c. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het afdoen van zaken, die een beslissing op korte termijn vragen en niet van zodanige belangrijke aard zijn, dat zij vooraf aan het oordeel van het hoofdbestuur der partij zouden moeten worden onderworpen.
- d. Het dagelijks bestuur is te allen tijde verantwoording schuldig van zijn beleid aan het gehele hoofdbestuur.
Notulen en beslissingen van het dagelijks bestuur en van eventuele commissies worden toegezonden aan het hoofdbestuur.

Artikel 4

Stemmingen

Voorzover voor met name genoemde stemmingen niet bijzondere bepalingen zijn gemaakt gelden de volgende regels:

- a. Bij staken van stemmen over een zaak wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Bij staken van stemmen over personen wordt de oudste in jaren geacht gekozen te zijn.
- b. Levert een eerste stemming over personen geen meerderheid op als omschreven in art. 11, lid a, van de statuten, dan volgt een tweede vrije stemming. Levert ook deze geen meerderheid op, dan wordt een herstemming gehouden tussen de twee personen, die het hoogste aantal stemmen op zich hebben verenigd. Aan deze herstemming gaat zonodig een tussenstemming vooraf tussen hen, die een gelijk aantal stemmen hebben verkregen.
- c. Stemmingen over personen geschieden met gesloten briefjes. Blanco ingeleverde en ongeldige briefjes zijn van onwaarde voor de uitslag van de stemming. Voor de beoordeling van de geldigheid van de stemming tellen deze wel mee.

- d. Indien de vergadering in meerderheid besluit voor zaken schriftelijk te stemmen, gelden de bepalingen, genoemd in lid c van dit artikel.

Artikel 5

Stembureau voor algemene en huishoudelijke vergadering

- a. Een stembureau, gevormd door niet-hoofdbestuursleden en aange-
wezen door het dagelijks bestuur van de partij aan de hand van
de presentielijst van de algemene en huishoudelijke vergadering, is
belast met het controleren en tellen der uitgebrachte stemmen.
- b. Eén der leden van het stembureau wordt door het dagelijks bestuur
tot voorzitter benoemd. Bij twijfel over geldigheid van een uit-
gebrachte stem, berust de beslissing bij hem, na aan twee andere
leden van het stembureau hun mening te hebben gevraagd.

Artikel 6

Geldmiddelen van de partij

- a. Het boekjaar van de partij loopt van 1 januari tot en met 31 de-
cember van elk jaar.
- b. De financiële administraties van de partij en het partij-orgaan
dienen wel te worden onderscheiden, zodat een duidelijk inzicht
in baten en lasten van beide genoemde onderdelen te allen tijde
kan worden verkregen.
- c. De inkomsten der partij bestaan uit de contributies van de kies-
verenigingen, die over elk kalenderjaar moeten worden voldaan
vóór 1 oktober van het betreffende kalenderjaar en uit collecten,
giften, legaten en andere wettige baten.
- d. De inkomsten der partij bestaan voorts uit een jaarlijkse bijdrage
tot het instandhouden van het partijbureau, door elke kiesvereni-
ging vast te stellen op basis van vrijwilligheid, tenzij deze bijdrage
is vastgesteld door een algemene of huishoudelijke vergadering.

Artikel 7

Controle van financiële administratie en geldmiddelen

De controle van de financiële administratie en van de geldmiddelen
van de partij dient jaarlijks te geschieden door een door het hoofd-
bestuur te benoemen commissie tot het nazien van de boeken en geld-
middelen van de penningmeester.

Deze commissie bestaat uit drie terzake kundige leden, waarvan elk

jaar één lid verplicht aftreedt. Deze commissie brengt op de algemene vergadering schriftelijk verslag uit van haar bevindingen. De goedkeuring van dit verslag door de algemene vergadering strekt de penningmeester tot volledige décharge.

Artikel 8

Commissies

Het hoofdbestuur der partij kan werkcommissies instellen die uitsluitend het hoofdbestuur van advies dienen en zich van elke uitspraak in naam van de partij onthouden.

Artikel 9

Vragen en voorstellen algemene vergadering

- a. Vóór 15 oktober kunnen de in art. 7, lid b, der statuten omschreven plaatselijke kiesverenigingen eventuele vragen en voorstellen ter behandeling op de algemene vergadering bij het hoofdbestuur indienen.
- b. Het hoofdbestuur zendt vóór 1 november de ingekomen vragen en voorstellen, voorzover zij de laatste drie jaren niet op een algemene of huishoudelijke vergadering zijn behandeld, waarvan aan indienende kiesvereniging schriftelijk wordt kennis gegeven, toe aan het bestuur van de provinciale vereniging, waartoe indienende kiesvereniging behoort. Dit bestuur brengt het voorstel of de vraag na bespreking in stemming op een vergadering van de provinciale vereniging.
- c. Indien de vraag of het voorstel een meerderheid verkrijgt, stuurt het bestuur van de provinciale vereniging vóór 15 december de vraag of het voorstel met opgave van stemverhouding in bij het hoofdbestuur ter behandeling op de algemene vergadering.
- d. Het hoofdbestuur heeft het recht vragen en voorstellen, die op de agenda geplaatst worden, te voorzien van een prae-advies.
- e. Voorts kan het hoofdbestuur om gewichtige redenen, die duidelijk omschreven moeten zijn, een vraag of voorstel terugzenden aan het bestuur van de desbetreffende provinciale vereniging(en). Wordt dit punt opnieuw door de vergadering(en) van de provinciale vereniging aangenomen, dan komt het op de agenda van de eerstvolgende algemene of huishoudelijke vergadering.
- f. Elke vraag of voorstel moet op een afzonderlijk vel papier bij het hoofdbestuur worden ingezonden.

Artikel 10

Vragen en voorstellen huishoudelijke vergadering

Tenminste twee maanden vóór de datum van de huishoudelijke vergadering zendt het hoofdbestuur aan elke kiesvereniging een agenda toe, waarop de te behandelen vragen en voorstellen zijn vermeld, eventueel voorzien van een prae-advies van het hoofdbestuur.

Artikel 11

Verplichtingen kiesverenigingen, statenkringverenigingen en provinciale verenigingen

De secretarissen van de plaatselijke en gemeentelijke kiesverenigingen, van de statenkringverenigingen en van de provinciale verenigingen zijn verplicht jaarlijks vóór 15 maart aan de secretaris van het hoofdbestuur te zenden:

1. Een naamlijst van de bestuursleden met adressen en functieverdeling.
2. Een opgave van het aantal leden, voor zover dit van toepassing is.
3. Een lijst van bij de statenkringvereniging en provinciale vereniging aangesloten kiesverenigingen.

Artikel 12

Afvaardiging

- a. Elke plaatselijke kiesvereniging vaardigt twee stemgerechtigde leden af naar de vergaderingen van de statenkringvereniging, en van de provinciale vereniging zomede naar de algemene en huishoudelijke vergadering.
- b. De afgevaardigden ontvangen van hun kiesverenigingen mandaat tot het kiezen van een door de kiesvereniging aangewezen bestuurskandidaat.

Artikel 13

Samenstelling van de Raad van Advies

- a. De Raad van Advies (de zogenaamde vertrouwensvergadering) wordt als volgt samengesteld: de provinciale verenigingen van de provincies Groningen—Drente, Friesland, Noord-Holland en Noord-Brabant—Limburg zenden elk twee afgevaardigden; de provinciale verenigingen van de provincies Overijssel, Utrecht en Zeeland zenden elk drie afgevaardigden, de provinciale vereniging Gelderland zendt vier en de provinciale vereniging Zuid-Holland zes afgevaardigden.

Na verkiezingen voor de Tweede Kamer is het hoofdbestuur bevoegd voorstellen tot wijziging in het aantal afgevaardigden (zogenaamde vertrouwensmannen), dat iedere provinciale vereniging mag zenden, te doen aan de algemene of huishoudelijke vergadering, gelet op het aantal leden der kiesverenigingen.

- b. De afgevaardigden en hun plaatsvervangers worden bij een vrije stemming en overeenkomstig het bepaalde in art. 14 van dit reglement, door de provinciale vereniging gekozen uit een door het bestuur van deze vereniging samengestelde aanbeveling, die een aantal namen bevat, dat tenminste gelijk is aan het dubbele van het aantal te verkiezen afgevaardigden en plaatsvervangende afgevaardigden. Het bestuur van de provinciale vereniging geeft ter vergadering gelegenheid andere namen te noemen, die aan de aanbeveling worden toegevoegd.
- c. De in lid b van dit artikel bedoelde aanbeveling dient aan de volgende vereisten te voldoen:
 - 1. Niet meer dan de helft van het totaal genoemde aantal personen mag zitting hebben in het bestuur van de provinciale vereniging.
 - 2. De genoemde personen moeten woonachtig zijn in verschillende delen van de provincie, voor zover in een bepaalde streek een redelijk aantal kiesverenigingen aanwezig zijn.
 - 3. Er dient, indien mogelijk, naar te worden gestreefd, dat de aanbeveling tenminste voor éénderde deel bestaat uit personen, die zitting hebben in raden en staten.
- d. De afgevaardigden en hun plaatsvervangers worden gekozen voor de tijd van vier jaar. Ieder jaar treedt een evenredig deel af volgens een door het hoofdbestuur te stellen rooster.
De aftredenden zijn terstond herkiesbaar.
- e. Elke afgevaardigde ontvangt van de secretaris van zijn provinciale vereniging een geloofsbrief, die tenminste vermeldt zijn naam en adres, eventuele functies in de partij en de datum, waarop verkiezing tot afgevaardigde plaatsvond, alsmede het tijdstip van aftreden. Deze geloofsbrief dient door de voorzitter en de secretaris van de provinciale vereniging te zijn ondertekend en wordt vóór de aanvang van de vergadering van de Raad van Advies aan de secretaris van de partij overgelegd.
- f. Wanneer een afgevaardigde het vertrouwen schendt, is het hoofdbestuur van de partij bevoegd aan de betreffende provinciale vereniging te verzoeken een andere afgevaardigde te zenden.
Een afgevaardigde naar de Raad van Advies, die wegens schending

van vertrouwen moet worden vervangen, komt gedurende een periode van ten minste vier jaar niet in aanmerking om als afgevaardigde te worden aangewezen.

Artikel 14

Wijze van verkiezing van de afgevaardigden naar de Raad van Advies

- a. Voor de functie van afgevaardigde of plaatsvervangende afgevaardigde naar de Raad van Advies worden aangewezen zij, die, na gehouden vrije stemming, een aantal stemmen op zich hebben verenigd, dat groter is dan wel gelijk is aan het aantal geldige stemmen genoemd onder b van dit artikel, al naar gelang het aantal afgevaardigden dat de provinciale vereniging afvaardigt overeenkomstig art. 13, lid a, van dit reglement.
- b. Bij een aantal van twee afgevaardigden is tenminste vereist een derde van het aantal geldige stemmen, bij drie afgevaardigden een vierde, bij vier afgevaardigden een vijfde, bij vijf afgevaardigden een zesde, enzovoort.
- c. Wordt bij een eerste stemming het vereiste aantal afgevaardigden niet bereikt, dan wordt een herstemming gehouden. Voor deze tweede stemming geldt eveneens het bepaalde onder lid b van dit artikel.
- d. Wordt bij een eerste en bij een tweede stemming een aantal personen gekozen groter dan de provinciale vereniging mag afvaardigen, dan worden zij aangewezen, die achtereenvolgens de meeste stemmen op zich zagen uitgebracht.

Artikel 15

Functionering en taak van de Raad van Advies

- a. De adviezen kunnen door middel van een stemming, waaraan alleen vertrouwensmannen deelnemen, worden gegeven.
- b. Het hoofdbestuur is aan de in lid a van dit artikel bedoelde adviezen niet gebonden en neemt, „de vertrouwensvergadering gehoord”, geheel zelfstandig de beleidsbeslissingen.
- c. In zeer bijzondere gevallen kan het hoofdbestuur de Raad van Advies om een bindend advies verzoeken. Alleen in dit geval nemen de leden van het hoofdbestuur aan de stemming deel.
Om een dergelijk bindend advies kan door het hoofdbestuur alleen worden verzocht, wanneer dit verzoek de steun heeft van tenminste tweederde van het aantal hoofdbestuursleden.
Nimmer kan door het hoofdbestuur de verantwoordelijkheid voor

het uitvoeren van een bindend advies tegenover de algemene of huishoudelijke vergadering worden afgewenteld op de Raad van Advies.

Artikel 16

Royement

- a. Een plaatselijke kiesvereniging kan, na herhaalde waarschuwing, overgaan tot schriftelijke royering van een lid wegens gedragingen in strijd met het huishoudelijk reglement van de vereniging, met het beginselprogramma of de statuten en reglementen der partij of de algemene gedragsnormen zoals omschreven in de Wet der Tien Geboden.

Het geroyeerde lid kan zich binnen zes weken na ontvangst van het desbetreffende bericht schriftelijk beroepen op het bestuur der provinciale vereniging. Aan de uitspraak van dit bestuur moeten beide partijen zich onderwerpen. Dit bestuur dient binnen zes maanden nadat betrokkene de zaak schriftelijk aanhangig heeft gemaakt hem te horen en een uitspraak te doen.

Wanneer bedoeld bestuur in gebreke blijft binnen deze termijn een uitspraak te doen wordt, op verzoek van betrokkene, binnen een termijn van zes weken, deze taak door het hoofdbestuur overgenomen.

Het hoofdbestuur dient binnen een jaar na indiening van het beroep bij het bestuur van de provinciale vereniging een uitspraak te doen. Zittende leden in vertegenwoordigende lichamen en andere overheidspersonen mogen echter niet geroyeerd worden zonder voorafgaande beslissing van het hoofdbestuur.

- b. Het hoofdbestuur heeft de bevoegdheid tot schriftelijke royering van een lid van een plaatselijke kiesvereniging over te gaan, wanneer deze kiesvereniging in gebreke blijft, uiterlijk drie maanden na gemotiveerd schriftelijk verzoek van het hoofdbestuur. Voor de geroyeerde en het bestuur der kiesvereniging staat beroep open bij de Raad van Advies. Dit beroep dient binnen zes weken na ontvangst van het bericht der royering schriftelijk te worden gericht aan de secretaris van het partijbestuur. Aan de uitspraak van de Raad van Advies dienen beide partijen zich te onderwerpen.
- c. Het hoofdbestuur is bevoegd tot het nemen van een besluit tot royement van een plaatselijke kiesvereniging, zulks echter uitsluitend wegens gedragingen in strijd met de statuten, het algemeen reglement, de wettige besluiten van de algemene of huishoudelijke vergadering of het Program van beginselen.

Tegen het schriftelijk meegedeelde roeyement kan binnen zes weken beroep worden aangetekend bij het hoofdbestuur, dat de zaak, voorzien van een prae-advies, ter beslissing voordraagt aan de algemene of huishoudelijke vergadering. De uitspraak van de algemene vergadering of huishoudelijke vergadering is bindend voor beide partijen.

- d. Het hoofdbestuur heeft de bevoegdheid een medehoofdbestuurslid niet meer kandidaat te stellen of tussentijds uit zijn functie te ontheffen wegens gedragingen, bedoeld in lid a, eerste alinea, van dit artikel, verregaande verwaarlozing van zijn taak of schending van het vertrouwen.

Het voornemen tot het plaatsnemen van een voorstel daartoe op de agenda voor de eerstkomende hoofdbestuursvergadering wordt de betrokkene tenminste tien dagen voor de verzending van de agenda medegedeeld in een aangetekend schrijven. In dit schrijven worden vermeld de gronden waarop het voorstel rust en de termijn waarbinnen bezwaren tegen het voorstel schriftelijk kunnen worden ingediend bij het hoofdbestuur.

Het besluit om niet meer te kandideren of ontheffing kan alleen worden genomen in een vergadering van het hoofdbestuur, waarin tenminste viervijfde van het aantal leden aanwezig is en tenminste tweederde van het totale aantal hoofdbestuursleden voor ontheffing stemt. Alvorens tot stemming wordt overgegaan, krijgt betrokkene desgewenst gelegenheid mondeling zijn bezwaren tegen het voorstel toe te lichten. Het besluit wordt betrokkene in een aangetekend schrijven medegedeeld onder opgave van de gronden, waarop het besluit rust en vermelding van de mogelijkheid om binnen zes weken beroep aan te tekenen bij de Raad van Advies.

Dit beroep dient schriftelijk te worden ingediend bij de secretaris van het hoofdbestuur, die hierop de Raad van Advies ten spoedigste bijeenroept om betrokkene te horen. Aan de uitspraak van de Raad van Advies dienen beide partijen zich te onderwerpen.

Artikel 17

Kandidaatstelling voor Tweede en Eerste Kamerverkiezingen

- a. Voor het stellen van kandidaten voor de verkiezing van de leden der Tweede Kamer kunnen de plaatselijke kiesverenigingen uit hun ressort of onmiddellijke omgeving, waar geen kiesvereniging bestaat, namen opgeven van personen — leden van de partij —, die de kiesverenigingen beginselgetrouw en geschikt achten om als lid van de Tweede Kamer op te treden.

De kiesverenigingen moeten opgeven: volledige naam en voornaam (-namen) van de kandidaat, zijn kerkelijke gemeenschap, leeftijd, werkkring en eventueel, maar zakelijk en kort, gegevens die verder van belang kunnen zijn.

Deze gegevens moeten het hoofdbestuur vóór een nader in het partij-orgaan te noemen datum bereiken.

- b. Met behulp van de kandidatenlijst voor de vorige verkiezingen en uit de verstrekte namen, bedoeld in lid a van dit artikel, stelt het hoofdbestuur, de Raad van Advies gehoord, een gemotiveerde advieslijst samen, die de plaatselijke kiesverenigingen, indien ze dit althans wensen, kan dienen om een lijst met namen op te geven aan het bestuur van de provinciale vereniging.
- c. De door de kiesvereniging ingezonden lijst met namen als bedoeld in lid b van dit artikel, laatste zinsnede, dient tenminste vijftien personen te omvatten. Wanneer dit aantal niet wordt genoemd, wordt de lijst door het bestuur van de provinciale vereniging terzijde gelegd.

Uit de ingekomen namen maken de vergaderingen der provinciale verenigingen groslijsten op, waarna de besturen dezer verenigingen de vastgestelde groslijsten bij het hoofdbestuur inzenden.

- d. Uit de binnengekomen namen, genoemd op de in lid c van dit artikel (laatste alinea) bedoelde lijsten, maakt het hoofdbestuur een groslijst op.
- e. Aan de hand van deze groslijst wordt door een bijzondere vergadering, bestaande uit de leden van het hoofdbestuur benevens de leden van de Raad van Advies, samengesteld zoals in art. 13, lid a van dit reglement omschreven, de kandidatenlijst vastgesteld.
- f. Op de in lid e bedoelde kandidatenlijst mogen geen namen voorkomen van kandidaten die ouder zijn dan 65 jaar, tenzij zij zitting hebben of gehad hebben in de Tweede Kamer.
- g. Bij verkiezingen van leden voor de Eerste Kamer wordt de kandidatenlijst opgesteld in een vergadering van het hoofdbestuur met de leden van de Provinciale Staten uit alle betrokken provincies.
- h. Op de kandidatenlijst bedoeld onder g mogen geen namen voorkomen van kandidaten ouder dan 70 jaar, tenzij zij zitting hebben of gehad hebben in het betrokken college.
- i. Bij tussentijdse Kamerontbinding zal het hoofdbestuur naar bevind van zaken handelen in overleg met de Raad van Advies.

Artikel 18

Kandidaatstelling Provinciale Statenverkiezingen

- a. Bij verkiezingen voor de Provinciale Staten kunnen de plaatselijke kiesverenigingen vóór 1 november namen van kandidaten, die lid zijn van de partij, wonende in de betrokken provincie, opgeven aan het bestuur der statenkringvereniging.
- b. Vóór 15 november vergaderen de statenkringverenigingen en stellen uit de ingekomen opgaven een groslijst samen, die tenminste tien namen moet bevatten, desgewenst met aanvulling van het aantal kandidaten.
- c. De in lid b van dit artikel bedoelde groslijsten worden onverwijld ter kennis van het bestuur der provinciale vereniging en van de secretaris van het hoofdbestuur gebracht.
- d. Waar geen statenkringvereniging gevormd is, kunnen de kiesverenigingen namen noemen, tenminste vijf, rechtstreeks aan het bestuur der provinciale vereniging.
- e. Vóór 15 december vergaderen de besturen der provinciale verenigingen met twee afgevaardigden van elke statenkringvereniging in de betrokken provincie om in overleg met tenminste één lid van het hoofdbestuur de kandidatenlijst voor de provincie op te maken.
- f. Op de kandidatenlijst bedoeld onder letter e mogen geen namen voorkomen van kandidaten ouder dan 70 jaar, tenzij zij zitting hebben of gehad hebben in het betrokken college.
- g. Deze lijst behoeft de goedkeuring van het hoofdbestuur.
- h. Het bestuur van de statenkringvereniging zorgt voor de indiening van de lijst.

Artikel 19

Kandidaatstelling Gemeenteraadsverkiezingen

- a. Wanneer de verkiezingen voor de Gemeenteraden aanstaande zijn, kunnen de leden der kiesverenigingen aan het bestuur der plaatselijke kiesverenigingen namen noemen van degenen, die zij geschikt achten voor een kandidatuur, en die tenminste twee jaar lid zijn van de partij. De gelegenheid daartoe staat open tot op de ledenvergadering der gemeentelijke kiesvereniging, die vóór 15 februari moet worden belegd. Ook kan het bestuur van de kiesvereniging een vrijblijvende aanbeveling geven.
- b. De ingekomen namen worden alfabetisch gerangschikt. Daarna wordt, met inachtneming van de wettelijke bepalingen dienaangaan-

de, door de ledenvergadering bepaald hoeveel namen de kandidatenlijst zal bevatten; vervolgens wordt door dezelfde vergadering gestemd over de volgorde der kandidaten op de voorlopige kandidatenlijst. Het bestuur der gemeentelijke kiesvereniging is gerechtigd tot het doen van een vrijblijvende aanbeveling over de volgorde van de lijst.

- c. De voorlopige kandidatenlijst wordt onverwijld ter kennis van het bestuur der statenkringvereniging en van het hoofdbestuur gebracht.
- d. Binnen 14 dagen kunnen de leden van een bij de kandidaatstelling belanghebbende kiesvereniging bezwaren tegen de kandidaten of de samenstelling der lijst schriftelijk en met name ondertekend indienen bij het bestuur der gemeentelijke kiesvereniging en der statenkringvereniging. Indien een statenkringvereniging ontbreekt, dient men zich te richten tot het bestuur der provinciale vereniging.

- e. Worden binnen de gestelde termijn geen bezwaren ingebracht tegen de voorlopige lijst, dan is deze definitief.

Indien er bezwaren ingebracht zijn, worden deze door het bestuur der statenkringvereniging (of provinciale vereniging, indien de statenkringvereniging ontbreekt) of twee afgevaardigden daaruit, ter plaatse onderzocht, waartoe met het bestuur der betrokken gemeentelijke kiesvereniging vergaderd wordt en degenen die bezwaren hebben worden gehoord.

Door het bestuur der statenkringvereniging (of provinciale vereniging, wanneer de statenkringvereniging ontbreekt) of zijn afgevaardigden wordt advies gegeven.

De gemeentelijke kiesvereniging stelt, in een nieuw te beleggen ledenvergadering met inachtneming van dit advies, de kandidatenlijst zo nodig opnieuw op.

Deze lijst wordt onverwijld ter kennis van het bestuur der statenkringvereniging (provinciale vereniging) en van het hoofdbestuur gebracht.

- f. In gemeenten waar meer dan één plaatselijke kiesvereniging bestaat, worden de genoemde namen te voren door elk der plaatselijke kiesverenigingen tot een groslijst verenigd, welke ingediend wordt bij het bestuur der gemeentelijke kiesvereniging.
Verder wordt op overeenkomstige wijze met raadpleging der groslijsten in de vergadering der gemeentelijke kiesvereniging de voorlopige kandidatenlijst opgemaakt.

Artikel 20

Wijziging algemeen reglement

- a. Wijzigingen in dit reglement kunnen door de algemene of huishoudelijke vergadering worden aangebracht bij volstreekte meerderheid van stemmen, met inachtneming van het bepaalde in art. 11, lid c, der statuten.
- b. Een voorstel tot wijziging dient op de agenda te zijn vermeld.

Aldus laatstelijk vastgesteld door de Algemene Vergadering van de Staatkundig Gereformeerde Partij, gehouden te Utrecht op 25 februari 1978.

Ds. H. G. ABMA, voorzitter
C. G. BOENDER, secretaris

Voor inlichtingen wende men zich tot ons

VOORLICHTINGSCENTRUM

Hooigracht 21, 2514 BE 's-Gravenhage, telefoon 070 - 46 86 88

Giro 119560 t.n.v. Penningmeester van de S.G.P. te 's-Gravenhage